

# Wordt 2011 het jaar waarin het bankgeheim verdwijnt?

Op 1 juli 2011 treedt een nieuwe wet in voege in verband met het bankgeheim en dit om de belastingontduiking te bestrijden.

In steeds meer landen stond het bankgeheim de laatste jaren ter discussie of werd het afgeschaft.

In sommige landen geldt nog steeds het absolute bankgeheim, maar in België bestaat zo een sluitend bankgeheim al lang niet meer.

Denken we maar even aan:

- Sinds 1/1/2008 worden er geen anonieme aandelen, obligaties en kasbons meer uitgegeven. Alles dient nu aangekocht te worden via een effectenrekening. Alle in het verleden uitgegeven effecten moeten uiterlijk tegen 31 december 2013 omgezet zijn in effecten op naam of op een effectenrekening staan.
- Bij een overlijden is de bank verplicht alle bankrekeningen te blokkeren en de fiscus te informeren over de stand van de rekeningen. Ook een eventuele kluis zal verzegeld worden. Binnen een periode van drie jaar voorafgaand aan een overlijden mag de fiscus alle vragen stellen aan een bank en dit om de successierechten te kunnen bepalen.
- In het kader van een fiscaal bezwaarschrift geldt het bankgeheim niet langer.
- In het kader van een indiciair onderzoek geldt geen sluitend bankgeheim. Personen met een bescheiden inkomen die grote luxe-aankopen doen, mogen zich zeker aan een controle verwachten.
- Er is geen bankgeheim ten overstaan van de Amerikaanse fiscus. Is dit de voorbode van een overeenkomst met andere landen?

- Bij de aankoop van een goed is een cash-betaling van meer dan 15.000 euro verboden.
- Sinds 2007 moet elk grensoverschrijdend transport van contanten met een waarde van meer dan 10.000 euro aangegeven worden.
- Wie op Belgisch grondgebied aankomt na een boot- of vliegtuigreis, moet aan de douane **alle buitenlandse aankopen van meer dan 430 euro** aangeven.  
Voor wie met de auto reist, geldt dat zelfs **vanaf 300 euro**. Op elk voorwerp met een waarde die die limiet overschrijdt, moeten accijnzen betaald worden.
- Uitwisseling van gegevens tussen fiscale administraties van diverse Europese landen (bankrekeningen, onroerende goederen...).
- Men wil het bankgeheim voor Nederlanders en andere buitenlanders met een rekening in België zo snel mogelijk opheffen. Men wil voorkomen dat België opnieuw op de zogenoemde 'grijze lijst' van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) terechtkomt. Op die lijst staan landen die het niet zo nauw nemen met internationale samenwerking op fiscaal gebied. Ondertussen werden tientallen akkoorden met verschillende landen gesloten over de uitwisseling van onder meer bankgegevens.
- Meldingsplicht van banken bij het vermoeden van witwassen van geld.

### **Nieuwe wet voor het bankgeheim in de maak om belastingontduiking te bestrijden.**

**De inwerkingtreding van deze nieuwe wet is voorzien tegen 1 juli 2011.**

Voorheen kon de fiscus al, met het kenbaar maken van het onderzochte dossier, inlichtingen van derden vorderen (art.322, par.1 WIB 92).

Voortaan kan een financiële instelling eveneens als derde

beschouwd worden in het geval dat de fiscus belastingsfraude of een indiciair tekort vaststelt (art.322, par.2 WIB 92).

Als **voorwaarde om het bankgeheim op te heffen**, stelt het compromis dat er **aanwijzingen van belastingontduiking** moeten zijn. Het akkoord bepaalt ook dat de gewestelijke directeur bevoegd is opdracht te geven om het bankgeheim op te heffen. Lees goed: men spreekt hier over belastingontduiking, niet over belastingontwijking! **Belastingontwijking is de keuze van de minst belaste weg.**

Er komt een apart bankregister van alle bankrekeningen en de fiscus zal dat kunnen inkijken als er vermoeden is van belastingontduiking.

#### **Aanwijzingen van fiscale fraude kunnen bijvoorbeeld zijn:**

- leveren van goederen en diensten zonder factuur, zelfs voor inkomende facturen zodat vermoed kan worden dat ook de inkomsten niet zijn aangegeven
- facturatie van leveringen of dienstprestaties die niet zijn uitgevoerd
- niet verantwoorde verschillen tussen BTW omzet en de omzet opgenomen in de boekhouding
- geen reglementaire boekhouding, geen controleerbare stukken voor ontvangsten...
- inlichtingen ontvangen door de fiscus, waaruit blijkt dat niet alle inkomsten werden aangegeven
- vaststellingen van zwartwerk
- het bezit van een bankrekening in het buitenland, zonder dat hiervan vermelding werd gemaakt in de aangifte personenbelasting
- eenzelfde factuur met verschillende vermeldingen
- aanvraag van belastingvoordelen, waarvoor de werken niet zijn uitgevoerd
- niet te verantwoorden verschillen tussen offertes, facturen, bestelbons, transportdocumenten
- niet te verantwoorden verschillen tussen loonopgaven en

geboekte lonen

- niet indienen van aangiften
- een negatieve indiciaire berekening

Anderzijds dragen fouten in aftrekbare bestedingen, schrijffouten, telfouten, laattijdige indiening van aangifte, het ontbreken van voordelen alle aard, verkeerde juridische interpretaties, aangifte van inkomsten in verkeerde rubrieken, verkeerde toepassingen van aftrekbeperkingen etc **niet het stempel van belastingfraude.**

### Procedure van eventueel opheffing van het bankgeheim

De fiscus zal echter nog steeds **geen rechtstreekse toegang hebben tot informatie bij de banken** zelf. Wenst de fiscus bijkomende informatie, dan zal hij zich eerst tot u dienen te wenden. Als u niet antwoordt of niet voldoende antwoordt dan kan de fiscus, via een bepaalde procedure, de bank om informatie vragen.

### **Praktisch gezien:**

- is het de taxatieambtenaar die een voorstel zal dienen te doen aan de gewestelijke directeur om het bankgeheim op te heffen.
- de taxatieambtenaar zal moeten motiveren dat er aanwijzingen zijn van belastingfraude
- dat hij bankrekeningen heeft opgevraagd, maar dat hij ze niet of onvolledig heeft gekregen
- dat hij vermoedt dat de belastingplichtige rekeningen verborgen houdt.

Het is dan de gewestelijke directeur die zal oordelen:

- of er voldoende aanwijzingen van fraude zijn
- er een voldoende diepgaand onderzoek door de taxatieambtenaar is gebeurd

- de gevolgde procedure correct is verlopen

De gewestelijke directeur kan dan:

- gegevens van financiële rekeningen opvragen bij de Nationale Bank (bankregister)
- hij kan een ambtenaar met minstens de graad van inspecteur de opdracht geven om het onderzoek verder te zetten en de rekeningen te onderzoeken
- indien belastingplichtige niet wil meewerken kan deze inspecteur zich dan rechtstreeks wenden tot de banken
- hij kan deze inlichtingen bekomen via een vraag om inlichtingen
- gelijktijdig met deze vraag om inlichtingen zal de belastingplichtige hier aangetekend van verwittigd worden
- of indien de rechten van de Schatkist in gevaar zijn, dan kan men de kennisgeving laten gebeuren max. 30 dagen na het verzenden van de vraag om inlichtingen.

### Minnelijke schikking

Het akkoord voorziet ook in het verder uitbreiden van de regeling '**minnelijke schikking**'. Als u dus toch in de fout gaat, dan kan er getracht worden met de fiscus een akkoord te bereiken over de boete die u wil betalen.

### Gegevens over fiscale fraude

En er blijkt nog **heel wat fiscale fraude** te zijn .... Een studie van de ULB, in opdracht van het ABVV, heeft aangetoond dat de fiscale fraude in België zo'n **20 miljard euro bedraagt**. Dat is 6 procent van het bnp. De fiscale fraude kost elke Belg dus 150 euro per maand! Die schatting ligt in lijn met studies van andere universiteiten die de voorbije jaren werden gepubliceerd.

De Bijzondere Belastinginspectie (BBI), die de grote belastingfraude opspoorde, heeft vorig jaar 20 procent minder

fraude ontdekt. Er is 830 miljoen euro aan belastingen en boetes opgelegd.

Ruim **2400 Belgen** hebben vorig jaar aan de fiscus in hun land **het bezit van zwart geld op buitenlandse rekeningen gemeld**. Het ging om een bedrag van in totaal 702 miljoen euro. Dat was ruim drie maal zoveel als in het jaar ervoor en een record. De zwartspvaarders maakten gebruik van een inkeerregeling die in 2006 werd ingevoerd. Ze biedt de mogelijkheid zwarte buitenlandse spaartegoeden te officialiseren. Volgens een woordvoerder van de Belgische overheid is het toenemend gebruik van de regeling te danken aan het afbrokkelen van het bankgeheim. Ook wisselen EU-landen steeds meer gegevens uit over banktegoeden van buitenlanders.

### Vermogenskadaster

We bemerken meer en meer dat de overheid verschillende databanken (kadaster, registratie, inkomstenbelastingen, sociale kas...) met elkaar laat communiceren en dat daardoor de fiscus heel wat meer mogelijkheden krijgt om **een register of vermogenskadaster aan te leggen** en zo alle informatie van de Belgische belastingplichtigen, particulieren en ondernemingen samen te brengen.

De volledige afschaffing van het bankgeheim en het opstellen van een vermogenskadaster zijn immers van fundamenteel belang in de strijd tegen fraude. Maar de vraag is nog steeds: komt er een vermogenskadaster? En indien ja, wanneer?

Maar hopelijk komen al deze maatregelen er niet om de gewone Belgische ondernemer het zuur aan te doen, maar wel om de grote fiscale fraude op te sporen eenvoudiger te maken.....

### Tips:

- Krijgt u van de fiscus een vraag om inlichtingen, bezorg ze ons dan onmiddellijk. Het niet antwoorden op een

vraag om inlichtingen kan het begin zijn van heel wat miserie. Uiteraard kan je op verschillende manieren antwoorden op een vraag om inlichtingen. Hierin zullen wij u adviseren.

- Houdt privé-rekeningen en de rekeningen van uw onderneming zeer strikt gescheiden.
- Maak zelf eens uw indiciaire berekening, soms is het moeilijk om uitgaven van een bepaald jaar te verantwoorden met de inkomsten van dat bepaald jaar. Hebt u hiermee problemen, dan staan we uiteraard ter uwer beschikking.
- Zeker bij het verwerven van onroerend goed, zeer luxueuze goederen, uitvoeren van schenkingen, " vechtscheidingen ", moet er bij u een " belletje " gaan rinkelen !!!!!

(Auteur: Georges Bauwens, erkend boekhouder-fiscalist BIBF 301 85 790)